

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	16 februari 2018	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2017-1582	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81C8CC62	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	16 november 2017	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaart van plangebied - maatregelen - meldingsformulieren	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen woonwijk de Pol in Veenendaal

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 16 november 2017 van Sweco Nederland B.V., namens Patrimonium woonservice, om ontheffing in het kader van artikel 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: wet). Op 27 november 2017 heeft u deze aanvraag aangevuld.

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

- Ontheffing te verlenen van artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het beschadigen en/of vernielen van nesten en/of rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus;
- Ontheffing te verlenen van artikel 3.5, vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis

voor de periode tussen 1 maart 2018 en 1 maart 2019.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het gebied: Emmalaan 91- 97, Koninginnelaan 31- 45 en Stadhouderslaan 1 - 7 en betreft 16 eengezinswoningen. Het plangebied ligt in de wijk 'De Pol', ten noorden van het centrum van Veenendaal. De renovatie- en isolatiewerkzaamheden zijn voorzien als volgt:

- nieuw buitenspouwblad voorzien van nieuw isolatiepakket;
- vloerisolatie;
- bovendakse dakvervanging;
- 50% cv-vervanging;
- 50% badkamer, keuken, toilet vervanging.

U vraagt ontheffing van de verbodsartikelen genoemd in de artikelen 3.1 en 3.5, van de wet voor wat betreft de gierzwaluw (*Apus apus*), huismus (*Passer domesticus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), voor de periode van 1 maart 2018 en 1 maart 2019.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

IV. Toetsingskader

De gierzwaluw en de huismus zijn beschermd ingevolge artikel 3.1 van de wet. De gewone dwergvleermuis is beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Gierzwaluw

Tijdens de inventarisaties is in twee woningen binnen het plangebied een nestlocatie van de gierzwaluw vastgesteld. Er zijn invliegende gierzwaluwen waargenomen onder de overhangende dakpannen in de nok van Emmalaan 91 en 97. Dit betreffen beide hoekhuizen. In de overige panden zijn geen nestlocaties van de gierzwaluw aanwezig.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden zullen deze twee nestlocaties van de gierzwaluw worden beschadigd en vernield.

Aangrenzend aan het plangebied, is in opdracht van Patrimonium Woonservice een nieuw woningcomplex in aanbouw. Het betreft een complex met aaneengesloten maïssonnet woningen met een lengte van circa 115 meter en een hoogte van vier verdiepingen. Het complex is bezichtigd door een ter zake kundige ecooloog om de geschiktheid voor (het treffen van voorzieningen ten behoeve van) de gierzwaluw te bepalen. Uit de inspectie van het nieuwe woningcomplex is gebleken dat in het pand weinig optimale nestlocaties voor de gierzwaluw aanwezig zijn. Derhalve zijn op aangeven van een ter zake kundige ecooloog aanpassingen gedaan om geschikte nestlocaties voor de gierzwaluw te creëren. In totaal zijn tien openingen gemaakt in de betimmeringen op de 2^e verdieping van een aangrenzend nieuwbouwcomplex. Deze openingen bieden gierzwaluwen toegang tot de bestaande ruimtes tussen de muur en de betimmering. Door de plaatsing van horizontale plankjes zijn er geschikte nestruimten ontstaan. Conform de richtlijnen van het kennisdocument en de gierzwaluwbescherming zijn de invliegopeningen (sleuven) op de koele noordgevels van het pand en op geschikte hoogte, met voldoende veilige uitvliegruimte geplaatst. De sleuven hebben een afmeting van 7 cm breed en 3 cm hoog. Ze zijn ten opzichte van de nestruimte asymmetrisch aangebracht, zodat er een donkere hoek in de nestruimte ontstaat. De sleuven zijn 2 cm van de bodem (aangebrachte planken) geplaatst. De nestruimten hebben geschikte afmetingen (13 cm diep, meer dan 25 cm breed en meer dan 25 cm hoog).

De bestaande nestlocaties worden voor het broedseizoen 2018 ongeschikt gemaakt voordat de gierzwaluwen half april weer terugkeren uit het zuiden. Dit gebeurt voor de start van de werkzaamheden en na realisatie van vervangende voorzieningen. De voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Desondanks is er door de werkzaamheden sprake van het beschadigen/vernielen van een vaste rust- en verblijfplaats van de soort.

De twee nestlocaties maken onderdeel uit van een grotere populatie in de wijk. De wijk met veelal oudere woningen biedt volop nestlocaties voor de gierzwaluw. Tijdens de inventarisaties zwermden tientallen gierzwaluwen rondom boven de wijk en vlogen ze laag en roepend door de straten. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gierzwaluw niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Huisumus

Tijdens de vier gerichte inventarisaties zijn twee nestlocaties van de huismus vastgesteld, op de Emmalaan 95/97 en Koninginnelaan 33. Op het dak van deze woningen zijn paartjes met roepende mannetjes aangetroffen. De nestlocaties bevinden zich in de ruimten onder de dakpannen. Het functionele leefgebied van deze nestlocaties betreft deze gebouwen en de tuininrichtingen rondom deze panden.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden zullen deze twee nestlocaties van de huismus worden aangetast.

Aangrenzend aan het plangebied, is in opdracht van Patrimonium Woonservice een nieuw woningcomplex in aanbouw. Het betreft een complex met aaneengesloten maïssonnet woningen met een lengte van circa 115 meter en een hoogte van vier verdiepingen. Het complex is bezichtigd door een ter zake kundige ecooloog om de geschiktheid voor (het treffen van voorzieningen ten behoeve van) de huismus te bepalen. Uit de inspectie is gebleken dat het complex vele geschikte nieuwe nestlocaties biedt voor de huismus. De ruimte, onder de dakpannen, is toegankelijk en biedt voldoende ruimte voor de huismus om zich te nestelen. Aanvullend heeft u ter mitigatie van de aan te tasten twee verblijfplaatsen zes meter vogelvides geplaatst, die twaalf extra nestlocaties voor de huismus bieden. Deze zijn, in afstemming met een ter zake kundige ecooloog, geplaatst op de meest geschikte delen van het complex.

De nieuwe voorzieningen zijn aanwezig aan de (gunstige) noordzijde van het pand. Omdat het pand in 2017 nog in aanbouw was, is het complex nog niet in gebruik genomen door de soort. Aangrenzend aan het complex ligt geschikt leefgebied in de vorm van groenblijvende hagen, bomen, zandige stukken, bermen (openbaar groen) en groene tuininrichtingen (particulieren). Tevens zal in 2018 de groene ruimte achter de nieuwbouw vorm krijgen. Bovendien liggen de nieuwe voorzieningen op zeer kleine afstand van de huidige nestlocaties (40 à 55 meter). De huismussen in de nieuwbouw kunnen daardoor nog steeds gebruik maken van hetzelfde foerageergebied en schuilgelegenheden in de tuininrichtingen.

Het ongeschikt maken van de bestaande verblijfplaatsen wordt uitgevoerd buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus (globaal maart – augustus) en buiten periodes met vorst.

De bestaande verblijfplaatsen worden pas ongeschikt gemaakt, minimaal drie maanden nadat de nieuwe verblijfplaatsen zijn opgeleverd. Dit om de vogels voldoende tijd te geven om te wennen aan de nieuwe voorzieningen. De voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Desondanks is er door de werkzaamheden sprake van het beschadigen/vernielen van een vaste rust- en verblijfplaats van de soort.

In de directe omgeving van het plangebied is een gezonde populatie aanwezig. De gebouwen staan in een wijk, dat veelal gebouwd is in de jaren '50. De wijk biedt volop geschikt leefgebied voor de huismus in de vorm van diverse typen oudere gebouwen met geschikte nestlocaties, veelal groene tuinen en redelijk veel groen in de openbare ruimte. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de huismus niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis komt in het plangebied voor. Tijdens de inventarisaties is één zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Onder en vanuit de overhangende dakpannen van Stadhouderslaan 7 is een enkel exemplaar zowel invliegend (ochtend) en uitvliegend (avond) waargenomen. Conform het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis blijkt dat ervan kan worden uitgegaan dat dergelijke zomerverblijven tevens een functie hebben als winterverblijf. In het plangebied zijn verder geen andere verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig en het gebied is geen onderdeel van essentieel leefgebied of een vliegroute.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden zal een zomer-/winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetast worden.

Uit de inspectie van het aangrenzende nieuwbouwcomplex is gebleken dat het complex volop nieuwe geschikte verblijfplaatsen biedt voor de gewone dwergvleermuis. Er is een spouwmuur met luchtspouw aanwezig over de gehele lengte en aan alle zijden van het complex. Uit de inspectie is gebleken dat de luchtspouw geschikt en toegankelijk is voor gewone dwergvleermuizen. Daarnaast zijn er openingen, waarbij de ruimte onder de dakpannen tevens gebruikt kunnen worden als vaste verblijfplaats voor gewone dwergvleermuizen. De spouwmuur is zodanig gebouwd dat deze geschikt is als alternatief zomer-, kraam-, paar- en winterverblijf voor gewone dwergvleermuizen. Spouwmuren hebben een hoge temperatuurbuffercapaciteit, waardoor ze in potentie geschikt zijn als winterverblijf. De luchtspouw (ruimte tussen isolatiemateriaal en de muur) is 2 à 3 cm. De binnenzijde van de muur is ruw gemetseld en biedt voldoende grip en houvast voor gewone dwergvleermuizen. De stootvoegen (spouwmuurgaten) en andere spleten bieden toegang tot de spouwruimte. Deze openingen zijn 1,5 à 2 cm breed.

Aanvullend zijn een viertal vleermuiskasten ingebouwd. Met het toegankelijk houden van geschikte ruimtes en het toepassen van inbouwkasten, zijn er voldoende nieuwe (zomer)verblijfplaatsen beschikbaar voor gewone dwergvleermuizen. Het nieuwe wooncomplex biedt dus niet alleen (potentiële) zomerverblijfplaatsen (hetgeen verloren gaat), maar ook (potentiële) kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis.

Omdat de huidige verblijfplaats mogelijk jaarrond gebruikt wordt, wordt de verblijfplaats ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periodes voor de gewone dwergvleermuis. Dit zijn periodes half maart tot half mei en half augustus tot en met oktober. De verblijfplaats wordt pas ongeschikt gemaakt, nadat de nieuwe voorzieningen minimaal drie maanden aanwezig zijn in de actieve periode van de soort. Hiermee wordt rekening gehouden met de benodigde gewenningsperiode van de gewone dwergvleermuis. Minimaal drie dagen na het ongeschikt maken van de verblijfplaats, kunnen de sloopwerkzaamheden aanvangen. De voorgestelde maatregelen zijn voldoende.

De gewone dwergvleermuis gebruikt binnen het netwerk meerdere verblijfplaatsen en wisselt regelmatig tussen deze verblijfplaatsen. In het plangebied zijn verder geen anderen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig en het plangebied is verder geen onderdeel van essentieel leefgebied of een vliegroute. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ten aanzien van de gierzwaluw en de huismus ontheffing aangevraagd op grond van het belang 'volksgezondheid of openbare veiligheid'. U heeft ten aanzien van de gewone dwergvleermuis ontheffing aangevraagd op grond van het belang 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Het belang van het project is de verbetering en verduurzaming van de woningen. De ingrepen zijn noodzakelijk om de woningen voor de toekomst goed, duurzaam en leefbaar te houden. Door het toepassen van woningisolatie zal er minder gebruik gemaakt worden van fossiele brandstoffen en hiermee wordt een reductie in de CO₂-uitstoot gerealiseerd. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het beperken van klimaatverandering. Klimaatverandering kan leiden tot onder andere zeespiegelstijging met risico op overstromingen en verzilting, vergroting weersextremen, beperkingen in zoetwatervoorzieningen, toenemend risico op (infectie)ziekten en plagen en bedreiging van de energievoorziening. Met het project wordt invulling gegeven aan de afspraken die zijn gemaakt op de Klimaatconferentie Parijs 2015.

Zoals in het activiteitenplan beschreven draagt het project bij aan de ambities en doelstellingen vanuit het 'Koepelconvenant Energiebesparing Gebouwde Omgeving' (28 juni 2012, ondertekend door Minister Spies, Aedes, de Woonbond en Vastgoed Belang) en vanuit de deelconvenanten 'Convenant Energiebesparing Corporatiesector' en 'Lenteakkoord Energiezuinige Nieuwbouw', beide getekend door Aedes. Als de convenanten zijn uitgevoerd, hebben de 2,4 miljoen corporatiewoningen in 2021 gemiddeld energielabel B. Dat komt neer op een energiebesparing tussen 2008 en 2021 van 33 procent.

Energiebesparing en duurzaamheid staan hoog op de agenda van de woningcorporaties. De gemeente Veenendaal heeft met de wooncorporaties prestatieafspraken gemaakt met betrekking tot energiebesparing en duurzaamheid (ondertekend op 15 december 2015). Hierin is afgesproken de gemiddelde Energie-Index in de loop der jaren af te laten nemen van circa 1,6 in 2015 naar 1,3 in 2025. Energiebesparing door woningcorporaties is tevens opgenomen in de vastgestelde gemeentelijke structuurvisie 'Woonvisie Veenendaal 2014 – 2019' en het vastgestelde gemeentelijke Milieukwaliteitsplan 2017-2019. In de Woonvisie is opgenomen dat de afgesproken energiebesparing voor een groot deel gerealiseerd moet worden door energiebesparingen in de bestaande bouw, zowel koop als huurwoningen. De gemeente Veenendaal heeft de duurzaamheidsambitie om in 2035 energieneutraal te zijn. Vanwege de impact die een energietransitie heeft op de samenleving, is besloten om een strategisch programma op te stellen om te streven naar een energieneutraal Veenendaal in 2035. In het vastgestelde 'Programmaplan een energieneutraal Veenendaal in 2035 (periode 2017-2021)', staat beschreven dat het streven van de gemeente naar een duurzame en gezonde omgeving met een hoge kwaliteit van leven alleen kan wanneer de CO₂-uitstoot beperkt wordt. Om dit te bereiken moet de energievraag van inwoners, bedrijven en gemeentelijke instellingen worden geminimaliseerd, waarbij de energie die nodig is duurzaam moet worden opgewekt. Onderhavig project is dan ook een project op weg naar een energieneutraal Veenendaal. De transitie naar schone energie heeft ook prioriteit bij de Provincie Utrecht. De Provinciale Staten van Utrecht hebben op 19 september 2016 de energieagenda goedgekeurd. In de agenda staan maatregelen waarmee de provincie drempels weghaalt voor kansrijke initiatiefnemers in de energietransitie. Hierbij wordt ook isolatie van huizenblokken en energiebesparingen in woningen genoemd als kans om het gebruik van fossiele brandstoffen te verminderen.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen 'volksgezondheid of openbare veiligheid' (ten aanzien van de gierzwaluw en de huismus) en 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (ten aanzien van de gewone dwergvleermuis) voldoende onderbouwd zijn om het beschadigen en vernielen van verblijfplaatsen van de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis te rechtvaardigen.

Alternatievenafweging

De voorgenomen renovatie- en isolatie maatregelen zijn locatie specifiek. De energetische maatregelen worden veelal gecombineerd met planmatig onderhoud aan de woningen. Ook de woningen in het plangebied moeten, zoals hiervoor is overwogen, gerenoveerd en geïsoleerd worden om de duurzaamheidsdoelstelling te behalen, de CO₂-uitstoot en woonlasten te verlagen en de woningen naar huidige maatstaven bewoonbaar te kunnen houden.

Renovatie is nodig om de woningen te kunnen behouden en om bewoning geschikt te houden. Het niet uitvoeren van renovatie en isolatie is niet haalbaar en niet realistisch. Niets doen leidt tot verdere achteruitgang van de kwaliteit van de woningen wat uiteindelijk leidt tot geen andere optie dan sloop. Hierbij zijn, naast het maatschappelijke belang, ook de huismus, gierzwaluw als gewone dwergvleermuis niet gebaat.

Om de isolatie en renovatie uit te voeren, is het noodzakelijk om werkzaamheden uit te voeren aan de bestaande daken en hiermee dus verblijfplaatsen aan te tasten. Er is geen mogelijkheid om deze locaties te ontzien, omdat de isolatie/renovatie dan onvolledig en dus inefficiënt wordt uitgevoerd. Tevens wordt bij de uitvoering van de werkzaamheden rekening gehouden met de aanwezigheid van de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3 en 3.8, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Sweco Nederland B.V. op 16 november 2017, namens Patrimonium woonservice, en de aanvulling hierop van 27 november 2017, gelet op de artikelen 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Patrimonium woonservice

Adres: Postbus 91

Postcode en woonplaats: 3900 AB Veenendaal

Ontheffing 81C8CC62 voor het tijdvak van: 1 maart 2018 en 1 maart 2019

Van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen:

- 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het beschadigen en/of vernielen van nesten en/of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*);
- 3.5, vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft Emmalaan 91 – 97; Koninginnelaan 31 – 45; Stadhouderslaan 1 – 7 in Veenendaal, zoals weergegeven op de kaart in bijlage 1 bij dit besluit.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Utrecht indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht te sturen.

Specifieke voorschriften

1. U dient de maatregelen uit te voeren zoals die genoemd staan in bijlage 2 bij dit besluit.
2. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare overwinteringsperiode van de gewone dwergvleermuis. Deze periode loopt globaal van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
3. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient enkel te worden uitgevoerd wanneer de avondtemperaturen gedurende een aantal dagen aaneengesloten hoger was dan 10°C.
4. U dient de alternatieve verblijfplaatsen voor de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis, voorafgaande aan het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen van deze beschermde diersoorten, te realiseren (zoals genoemd in bijlage 2).
5. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit na te leven.

7. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
8. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal drie maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
9. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is Servicebureau VVN, provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht.

Bijlage 1: Kaart plangebied

Figuur 2.1 Begrenzing plangebied

Figuur 2.2 Impressie plangebied

Om effecten tot een minimum te beperken en de gunstige staat van instandhouding te kunnen waarborgen, is het nemen van passende maatregelen noodzakelijk. Deze maatregelen worden in onderstaande paragrafen per soort nader beschreven.

Aangrenzend aan het plangebied, is in opdracht van Patrimonium Woonservice een nieuw woningcomplex in aanbouw (zie figuren 4.1 en 4.2). Het betreft een complex met aaneengesloten maisonnet woningen met een lengte van circa 115 meter en vier verdiepingen. Het complex is bezichtigd door een ter zake kundige ecooloog om de geschiktheid voor (het treffen van voorzieningen ten behoeve van) de huismus, gierzwaluw en gewone dwergyleermuis te bepalen. Omdat het complex nog in de steigers stond, kon het pand zeer goed geïnspecteerd en beoordeeld worden.

Figuur 4.1 Ligging nieuw wooncomplex (geel kader) ten opzichte van het plangebied (rood kader)

Figuur 4.2 Ontwerp nieuw woningcomplex

4.2 Huismus

Uit de inspectie van het aangrenzende nieuwbouwcomplex is gebleken dat het complex vele geschikte nieuwe nestlocaties biedt voor de huismus. De ruimte onder de dakpannen, zoals aangegeven in figuur 4.2, is toegankelijk en biedt voldoende ruimte voor de huismus om zich te nestelen (zie figuur 4.4). In het kader van het renovatieproject heeft Patrimonium in de geest van natuurinclusief bouwen, aanvullend vogelvides geplaatst (6 meter), die twaalf extra nestlocaties voor de huismus bieden (zie figuur 4.5). Deze zijn, in afstemming met een ter zake kundige ecooloog, geplaatst op de meest geschikte delen van het complex (zie figuur 4.3).

Met deze maatregelen is ruimschoots voldaan aan de eisen voor compensatie, zoals beschreven in het kennisdocument van BIJ12. Er zijn in een aangrenzend pand ruimschoots overgecompenseerd met betrekking tot het aantal nestlocaties. De nieuwe voorzieningen zijn aanwezig aan de gunstige noordzijde van het pand. Omdat het pand in 2017 nog in aanbouw was, is het complex nog niet in gebruik genomen door de soort. Aangrenzend aan het complex ligt geschikt leef- en foerageergebied voor de huismus in de vorm van groene tuinen en openbaar groen.

Verder worden conform de richtlijnen uit het kennisdocument de volgende mitigerende maatregelen getroffen.

- Het ongeschikt maken van de bestaande verblijfplaatsen wordt uitgevoerd buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus (globaal maart – augustus) en buiten periodes met vorst. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van deze werkzaamheden wordt bepaald door een deskundige op het gebied van de huismus.
- De bestaande verblijfplaatsen worden pas ongeschikt gemaakt, minimaal drie maanden nadat de nieuwe verblijfplaatsen zijn opgeleverd. Dit om de vogels voldoende tijd te geven om te wennen aan de nieuwe voorzieningen.
- De maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de huismus.
- Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld met daarin de te nemen maatregelen. Alle betrokken partijen zullen van het werkprotocol op de hoogte gesteld worden.

Met bovenstaande maatregelen wordt verstoring tot een minimum beperkt en wordt de gunstige staat van instandhouding van de huismus gewaarborgd.

Figuur 4.3 Ontwerp nieuw woningcomplex met aanwezigheid geschikte nestlocaties onder dakpannen (groene strepen) en geplaatste vogelvides (gele strepen), nestlocaties gierzwaluwen (rode stippen) en ingebouwde vleermuiskasten (witte stippen).

Figuur 4.4 Impressie reeds aanwezige geschikte structuren, die toegang geven tot verblijfplaatsen huismus en gewone dwergvleermuis in aangrenzende nieuwbouw wooncomplex.

Figuur 4.5 Aanvullende gerealiseerde voorzieningen: vogelvides in aanbouw (links) en invliegopening nestlocatie gierzwaluw (rechts)

4.3 Gierzwaluw

In de directe omgeving zijn ruim voldoende geschikte woningen, die nog niet in gebruik zijn als nestlocatie door de gierzwaluw. Zo zijn er identieke woningen aanwezig, waarbij uit het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat deze niet in gebruik zijn als broedlocatie voor de gierzwaluw. Echter, uit zorgvuldigheid en in het kader van natuurinclusief bouwen, zijn aanvullende nestlocaties gecreëerd in de aangrenzende nieuwbouwcomplex. Uit de inspectie van het nieuwe woningcomplex is gebleken dat in het pand weinig optimale nestlocaties voor de gierzwaluw aanwezig zijn. Derhalve zijn op aangeven van een ter zake kundige ecooloog aanpassingen gedaan om geschikte nestlocaties voor de gierzwaluw te creëren. In totaal zijn tien openingen gemaakt in de betimmeringen op de 2^e verdieping (zie figuur 4.3). Deze openingen bieden gierzwaluwen toegang tot de bestaande ruimtes tussen de muur en de betimmeringen zijn toegankelijk gemaakt voor de gierzwaluw. Er zijn horizontale plankjes geplaatst tussen de betimmeringen en de muur, zodat er geschikt nestruimten ontstaan. In figuur 4.5 is een foto opgenomen van de invliegopening die ruimte biedt tot de nestruimte. Conform de richtlijnen van het kennisdocument en de gierzwaluwbescherming:

- zijn de nestlocaties en invliegopeningen op geschikte plekken geplaatst. Op de koele noordgevels van het pand en op geschikte hoogte met voldoende veilige uitvliegruimte;
- hebben de invliegopeningen (sleuven) een afmeting van 7 cm breed en 3 cm hoog;
- zijn de sleuven ten opzichte van de nestruimte asymmetrisch aangebracht, zodat er een donkere hoek in de nestruimte ontstaat;
- zijn de sleuven 2 cm van de bodem (aangebrachte planken) geplaatst;
- hebben de nestruimten geschikte afmetingen (13 cm diep, meer dan 25 cm breed en meer dan 25 cm hoog).

Verder worden conform de richtlijnen uit het kennisdocument de volgende mitigerende maatregelen getroffen:

- de bestaande nestlocaties worden voor het broedseizoen 2018 ongeschikt gemaakt door ze af te sluiten voordat de gierzwaluwen half april weer terugkeren uit het zuiden. Dit gebeurt voor de start van de werkzaamheden en na realisatie van vervangende voorzieningen;
- de maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gierzwaluw;
- er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld met daarin de te nemen maatregelen. Alle betrokken partijen zullen van het werkprotocol op de hoogte gesteld worden.

Met bovenstaande maatregelen wordt verstoring tot een minimum beperkt en wordt de gunstige staat van instandhouding van de gierzwaluw gewaarborgd.

4.4 Vleermuizen

Uit de inspectie van het aangrenzende nieuwbouwcomplex is gebleken dat het complex volop nieuwe geschikte verblijfplaatsen biedt voor de gewone dwergvleermuis. Er is een spouwmuur met luchtspouw aanwezig over de gehele lengte en aan alle zijden van het complex. Uit de inspectie is gebleken dat de luchtspouw geschikt en toegankelijk is voor gewone dwergvleermuizen. Daarnaast zijn er openingen onder dakpannen, waarbij de ruimte onder de dakpannen tevens gebruikt kunnen worden als vaste verblijfplaats voor gewone dwergvleermuizen. De spouwmuur is zodanig gebouwd dat deze geschikt is als zomer-, kraam-, paar- en winterverblijf voor gewone dwergvleermuizen. Spouwmuren hebben een hoge temperatuurbuffercapaciteit, waardoor ze in potentie geschikt zijn als winterverblijf (onder andere Korsten en Limpens, 2011). De luchtspouw (ruimte tussen isolatiemateriaal en de muur) is 2 à 3 cm. De binnenzijde van de muur is ruw gemetseld en biedt voldoende grip en houvast voor gewone dwergvleermuizen. De stootvoegen (spouwmuurgaten) en andere spleten bieden toegang tot de spouwruimte (zie figuur 4.4). Deze openingen zijn 1,5 à 2 cm breed.

Aanvullend zijn een viertal vleermuiskasten ingebouwd (type IB VL 01 van Vivara). De locaties van deze inbouwstenen zijn weergegeven in figuur 4.3. Met het toegankelijk houden van geschikte ruimtes en het toepassen van inbouwkasten, zijn er in overvloed nieuwe (zomer)verblijfplaatsen beschikbaar voor gewone dwergvleermuizen. Het nieuwe wooncomplex biedt niet alleen zomerverblijfplaatsen, maar ook kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis. Verder worden conform de richtlijnen uit het kennisdocument de volgende mitigerende maatregelen getroffen.

- Omdat de huidige verblijfplaats mogelijk jaarrond gebruikt wordt, wordt de verblijfplaats ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periodes voor de gewone dwergvleermuis. Dit zijn periodes half maart tot half mei en half augustus tot en met oktober. Deze periodes vallen in de actieve periode, maar buiten de kraamperiode. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid voor de uitvoering wordt bepaald door een deskundige op het gebied van vleermuizen.

- De huidige verblijfplaats wordt ongeschikt gemaakt. De wijze van ongeschikt maken, wordt nog nader bepaald door een deskundige op het gebied van vleermuizen. Dit kan bijvoorbeeld door de dakpannen te verwijderen om zo tocht te creëren om de verblijfplaats ongeschikt te maken. Andere opties zijn het gebruik van zogenaamde 'exclusion flaps' of na uitvliegen (gecontroleerd door ter zake kundige ecooloog) sterke bouwverlichting richten op de ingang van de verblijfplaats of het dichtzetten van de invliegopening.
- De verblijfplaats wordt pas ongeschikt gemaakt, nadat de nieuwe voorzieningen minimaal drie maanden aanwezig zijn in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Hiermee wordt rekening gehouden met de benodigde gewenningsperiode van de gewone dwergvleermuis.
- Minimaal drie dagen na het ongeschikt maken van de verblijfplaats, kunnen de sloopwerkzaamheden aanvangen.
- Bovengenoemde maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen.
- Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld, waarin alle maatregelen worden vastgelegd. Dit werkprotocol zal tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig zijn en onder alle betrokken partijen bekend worden gemaakt.

Met bovenstaande maatregelen wordt verstoring tot een minimum beperkt en wordt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis gewaarborgd.

5 Conclusies

Patrimonium Woonservice is voornemens renovatiewerkzaamheden uit te voeren aan enkele woningen in Veenendaal. Uit ecologische onderzoeken blijkt dat de beoogde renovatiewerkzaamheden leiden tot aantasting van twee jaarrond beschermd e nestlocaties van de huismus en gierzwaluw en een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Met betrekking tot deze soorten wordt een ontheffing aangevraagd voor het overtreden van verbodsbepalingen, zoals genoemd in artikel 3.1 en 3.5 van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming. Er is sprake van een geldig wettelijk belang en er is geen sprake van een andere bevredigende oplossing. Er worden passende mitigerende en (over)compenserende maatregelen getroffen. Hiermee wordt verstoring van de beschermde soorten zoveel mogelijk beperkt en de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd. Hiermee wordt ons inziens voldaan aan de voorwaarde, die worden gesteld aan de verlening van een ontheffing. Het is aan het bevoegd gezag, provincie Utrecht, om dit de beoordelen.

Meldingsformulier start werkzaamheden ontheffing

Behoort bij beschikking met:

- zaakkenmerk: Z-WNB-RI-REG-2017-1582
- briefnummer: 81C919EF
- datum: 16 februari 2018
- planlocatie: Woonwijk de Pol in Veenendaal
- ontheffinghouder: Stichting Patrimonium woonservice, Postbus 91 in Veenendaal
 - Contactpersoon: Stichting Patrimonium woonservice S. van Zutphen
 - Telefoonnummer: 0318 5579 47

De ontheffinghouder zorgt ervoor dat dit formulier ten minste twee weken voordat met de werkzaamheden wordt begonnen, ingevuld en ondertekend wordt opgestuurd of gemaild naar onderstaand adres. Indien de ontheffinghouder binnen twee weken wil starten met de werkzaamheden moet deze contact opnemen met de RUD Utrecht.

Gegevens van het werk:

Startdatum werk

Mogelijke einddatum werk

Bijzonderheden:

Plaats en datum

Naam en handtekening

Opsturen naar:

RUD Utrecht
Team Bodem, Water en Natuur
Postbus 85242
3508 AE Utrecht
Email: info@rudutrecht.nl
Telefoonnummer: 030-7023300

VERZONDEN 16 FEB 2018

Meldingsformulier gereedkomen werkzaamheden ontheffing

Behoort bij beschikking met:

- zaakkenmerk: Z-WNB-RI-REG-2017-1582
- briefnummer: 81C919EF
- datum: 16 februari 2018
- planlocatie: Woonwijk de Pol in Veenendaal
- ontheffinghouder: Stichting Patrimonium woonservice, Postbus 91 in Veenendaal
 - Contactpersoon: Stichting Patrimonium woonservice S. van Zutphen
 - Telefoonnummer: 0318 5579 47

De ontheffinghouder zorgt ervoor dat dit formulier tenminste één week na gereedkomen van de werkzaamheden ingevuld en ondertekend wordt opgestuurd of gemaild naar onderstaand adres.

Gegevens van het werk:

Einddatum werk _____

Bijzonderheden:

Plaats en datum

Naam en handtekening

Opsturen naar:

RUD Utrecht
Team Bodem, Water en Natuur
Postbus 85242
3508 AE Utrecht
Email: info@rudutrecht.nl
Telefoonnummer: 030-7023300